

JAARVERSLAG 2018

STICHTING NATIONAAL REGISTER

INHOUDSOPGAVE

	<u>Blz.</u>
Doel	3
Woord vooraf	4
Activiteiten 2018	6
Kort overzicht activiteiten 2019	9
Governance en organisatie	10

Bijlage

Dienstverlening bv's

- NR Search & Advisory B.V.	12
- NR Academy B.V.	14

DOEL NATIONAAL REGISTER

Doel van de stichting Nationaal Register zijn (uit de statuten):

1. Het doel van de stichting is de kwaliteit van het commissariaat in Nederland te bevorderen, met als vertrekpunt het Rijnlands gedachtengoed, waarin rekening wordt gehouden met belanghebbenden bij bedrijven en instellingen.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:
 - a. het vormen/in stand houden van een kenniscentrum op het gebied van goed bestuur en commissariaat en het faciliteren van platforms, netwerken, onderzoek en publicaties op dit terrein;
 - b. het (doen) opzetten, ondersteunen en/of verzorgen van projecten en initiatieven op het gebied van good governance;
 - c. het initiëren en ondersteunen van allianties en netwerken van commissarissen toezichthouders;
 - d. het (al dan niet in samenwerking met derden) organiseren van expertmeetings, congressen en "round tables",
en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
3. De stichting heeft bij het verwezenlijken van haar doel geen winstoogmerk.

WOORD VOORAF

Doelstelling van stichting Nationaal Register is de bevordering van de kwaliteit van het commissariaat in Nederland met in achtname van de principes van het Rijnlandse model. Wij zien dat er veel animo van commissarissen is om deel te nemen aan onze bijeenkomsten, symposia, expertmeetings en denktanks. In 2018 mochten wij meer dan 1000 commissarissen en toezichthouders ontvangen. Daarnaast worden onze Kennisbank en Governance Update doorlopend gelezen en geraadpleegd door een omvangrijke lezersschare; de website krijgt ruim 250.000 pageviews per jaar. Naast kennisdeling willen wij hiermee de discussie entameren over relevante en actuele onderwerpen die het commissariaat aangaan alsook de uitwisseling en deling van praktijkervaringen tussen commissarissen.

Vanuit het Nationaal Register zien wij bovendien een gestage progressie als het gaat om de verdere professionalisering van het commissariaat. Ook de activiteiten van de commissarissenverenigingen geven hier uiting aan. Wij zien met genoegen dat koepels als NVTZ, NCD, VTW, VITP en anderen een leidende rol (willen) spelen in deze professionaliseringslag. Inmiddels is het punt van 'cultuur en gedrag' in de boardroom en de lange termijn waardecreatie volop in commissarissenkringen onderwerp van gesprek. Essentieel hiervoor is een divers samengestelde raad van commissarissen, die onder meer ook oog heeft voor het effect van digitalisering op de strategie van de onderneming en daarover het bestuur indringend bevraagt.

Het Nationaal Register zet zich, als gezegd, sinds haar oprichting in 2002 met haar founding fathers CNV, FNV, NCD, VCP en VNO-NCW in voor goed bestuur en solide governance in ondernemingen, instellingen en organisaties. In het verslagjaar mochten we samen met onze partners werken aan diverse projecten die elders in dit Jaarverslag worden gememoreerd. We zijn verheugd dat we dankzij hun betrokkenheid verder kunnen bouwen aan een solide toekomst van Nationaal Register.

In het verslagjaar vergaderde het bestuur vier keer. Besproken en vastgesteld werden het jaarplan en de jaarbegroting, de voortgang van de verschillende projecten en de ontwikkelingen bij Search en Academy. Verder werden in het verslagjaar de jaarrekening 2017 en de begroting 2019 vastgesteld. Ten aanzien van het bestuur zelf kan worden gemeld dat een opvolger voor de heer Erik de Macker is gevonden, die in september terugtrad (CNV voordracht) in de persoon van Pieter Oudenaarden, lid CvB van de Christelijke Hogeschool Ede. Wij danken Erik voor zijn bijdrage in het bestuur en wensen hem veel succes bij zijn nieuwe werkkring. Na ruim 7 jaar namen we in het najaar afscheid – per 1 januari 2019 – van Willem van Hassel.

Wij danken Willem voor de bevoegen en hem kenmerkende 'Rotterdamse' manier waarop hij de bestuursvergaderingen, kennisbijeenkomsten en onderzoekspanels heeft geleid. Door hem is een succesvolle transformatie van stichting Nationaal Register in 2015 tot stand gekomen. Wij zijn hem daarvoor zeer erkentelijk. Na zorgvuldig proces is een nieuwe voorzitter benoemd in januari.

Winnie Sorgdrager, voorzitter

Den Haag, 12 maart 2019

ACTIVITEITEN 2018

De activiteiten van de stichting Nationaal Register (NR) zijn in te delen in doorlopende activiteiten zoals ons E-zine Governance Update, de Governance Kennisbank en de Alliantie Medezeggenschap & Governance, dit laatste samen met de SER. Daarnaast worden governance gerelateerde onderzoeksopdrachten uitgezet. Hierover wordt gepubliceerd en gedebatteerd in door NR georganiseerde symposia. Voorts worden themabijeenkomsten georganiseerd, al dan niet in samenwerking met derden of naar aanleiding van een onderzoeksvraag.

We hebben in 2018, naast onze terugkerende activiteiten, de volgende projecten afgerond:

Onderzoek tussen intern en extern toezicht en Digitalisering in de boardroom.
Verder werd de Toolkit Commissariaat geactualiseerd (juridische update).

Relatiemiddag 8 maart 2018

Voor de relaties van het kenniscentrum vond op een relatiemiddag plaats, waar Jeannine Peek (Algemeen Directeur Dell Nederland en voorzitter Nederland ICT, tevens NR bestuurslid) een voordracht hield over 'De digitale commissaris?'.
Verder werd de Toolkit Commissariaat geactualiseerd (juridische update).

Presentatie onderzoek intern en extern toezicht 5 oktober 2018

Op 5 oktober is het onderzoek gepresenteerd naar de relatie tussen Relatie interne toezichthouder met de externe toezichthouder en de externe accountant'. Dit onderzoek is in opdracht van de stichting Nationaal Register uitgevoerd door de Erasmus Universiteit Rotterdam, vanuit het IvO Center for Financial Law & Governance, prof.dr. A. de Bos RA, mr.dr. J.G.C.M. Galle en mr. M.E.P.A.R. Jans CCP. Er namen 140 personen deel aan de bijeenkomst, georganiseerd in de Kunsthal Rotterdam. Sprekers waren H  l  ne Vletter-van Dort, Arjan Schakenbos, Nicole Beuken, Guido van Woerkom en Martin van Rijn.

Alliantie Medezeggenschap & Governance

In 2015 is NR samen met de SER gestart met de Alliantie Medezeggenschap en Governance (AMG). Doel is de samenwerking tussen Ondernemingsraden en RvC's te verbeteren met nieuwe inzichten en gebruikmaking van praktijk-voorbeelden. Partners in AMG zijn: AAVN, CNV, FNV, De stichting MultiNationale Ondernemingsradenoverleg (MNO), NCD, SBI Formaat, VCP, De Voort Advocaten I Mediators, VNO-NCW en de WissemaGroup.

De activiteiten van AMG zijn verwoord in een jaarplan dat met de partners wordt besproken. De activiteiten worden gerealiseerd door een stuurgroep onder leiding van Trude Maas - de Brouwer. In deze stuurgroep zijn de SER en NR vertegenwoordigd; NR verzorgt de backoffice van AMG.

In 2018 heeft AMG het volgende gerealiseerd:

Drie bijeenkomsten van de 'Denktank Voordrachtscommissarissen':

1. Op 9 februari werd met Marius Buiting (directeur NVTZ) gesproken over het thema 'De positie van de voorgedragen toezichthouder in de zorg', bij de SER in Den Haag. Moderator was Dorine Wekking, lid RvT Reinier Haga Groep en voorzitter Revalidatie Nederland
2. Op 6 juli werd in samenwerking met de stichting Blikverruimers in de denktank gesproken over het thema 'Ervaringen van jonge commissarissen'. Jan Anthonie Bruijn (hoogleraar in Leiden, lid van de Eerste Kamer namens de VVD en voorzitter van de Raad van Toezicht van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten) en Talitha Muusse (bestuurslid van stichting Blikverruimers en ondernemer, dagvoorzitter, gespreksleider en lid van de Raad van Toezicht van MVO Nederland) verzorgde een inleiding.
3. Op 7 november werd met Mijntje Lückerath gesproken over het thema Lange termijn waardecreatie, onder leiding van Joost van Mierlo (De Voort Advocaten | mediators) bij de SER in Den Haag.

Jaarcongres AMG op 12 december 2018

Tijdens het congres, dit jaar op Landgoed Zonheuvel in Doorn, met als titel:

Maatschappelijke verantwoordelijkheid: Nieuwe regels, een nieuw gesprek?, werden keynotes verzorgd door Kim Putters (directeur Sociaal en Cultureel Planbureau) en Camiel Selker (partner Focus Orange).

Er werd met de aanwezigen in rondetafels gediscussieerd, waarna men uiteen ging in de diverse workshops. Mr. Pauline van der Meer Mohr, juryvoorzitter voor de Driehoek 3D-Trofee, sloot de dag af: uit de twee genomineerden FrieslandCampina en Tata Steel Nederland werd Tata Steel Nederland gekozen tot beste voorbeeld van samenwerking binnen de driehoek OR-RvB-RvC.

Drie Raden Magazine Special

Tijdens het congres op 12 december is het Drie Raden Magazine Special gelanceerd. Over het belang van een goede relatie tussen Raad van Bestuur, ondernemingsraad en Raad van Commissarissen of Toezicht.

Voor het jaarcongres, de Driehoek 3D-Trofee en het magazine heeft de AMG een subsidie verkregen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarnaast werden er door de verschillende partners bijgedragen aan de organisatie van deze activiteiten en werd er aan de deelnemers aan het congres een toegangsprijs gevraagd.

Governance Update (GU)

Sinds 2006 sturen we het E-zine Governance Update (GU) aan onze relaties. GU wordt gemaakt in nauwe samenwerking met onze kennispartners en wordt 10x per jaar verspreid onder ruim 11.500 personen. De nieuwsbrief wordt samengesteld door een externe redactie, bestaande uit Marike van Zanten en Ronald Buitenhuis, met input van de kennispartners/ (sponsors).

De groep van kennispartners van Governance Update bestond in 2018 uit: BDO Accountants en Adviseurs, Berenschot, Custom Management, Deloitte, Van Doorne, EY, GITP, KPMG, NVTZ, PwC en VO-raad.

Vanuit het kantoor van Nationaal Register zijn Désirée Janssen en Maaïke van Vliet verantwoordelijk voor de website, Governance Update en de Governance Kennisbank. Samen met de redactie zorgen zij voor de toevoeging van artikelen, checklists, nieuws en de verzending van GU. De redactie blijft inhoudelijk verantwoordelijk voor de samenstelling.

Redactionele formule

De formule van GU is een zelfstandig E-zine, dat periodiek wordt uitgebracht, sector overschrijdend informeert, zonder reclame/banners van derden. In GU wordt hoofdzakelijk content opgenomen van de kennispartners. Daarnaast zijn er rubrieken als Column, De portefeuille van, Mutaties en Governance Radar. De GU-redactie selecteert -per nummer- de content en plaatst deze ook in de Governance Kennisbank (GK). Hierbij wordt een open source benadering nagestreefd, waarbij ook lezenswaardige content van andere partijen dan de kennispartners in de kennisbank wordt opgenomen. Hierbij valt te denken aan onderzoeken, interviews, feiten en meningen etc.

Governance Kennisbank (GK)

In de afgelopen jaren hebben we geconstateerd dat onze doelgroep (bestaande uit commissarissen, toezichthouders, bestuurders al dan niet uitvoerend, directieleden, ondernemingsraden, adviseurs enz.) meer en meer hun stukken digitaal aangeleverd wil krijgen en online informatie inwint en zoekt. Hiertoe hebben wij in oktober 2013 de GK gelanceerd.

GK is de eerste sector overschrijdende kennisbank op het gebied van governance gerelateerde onderwerpen met circa 1200 artikelen. Tegelijkertijd wordt via de GK onze Toolkitreeks voorzien van een online platform waarop checklists, actuele onderwerpen, wetgeving, uitspraken en relevante artikelen worden gepubliceerd. In de GK staan ook alle artikelen van Governance Update.

De GK is kosteloos beschikbaar via de website van Nationaal Register. In 2018 is de GK ook op de website van de Alliantie Medezeggenschap en Governance beschikbaar gesteld.

KORT OVERZICHT ACTIVITEITEN 2019

Wij hebben in 2019, naast onze terugkerende activiteiten, de volgende projecten onder handen:

- Whitepaper: Mens & maatschappij, als richtsnoeren voor bestuurders en commissarissen;
- Symposium digitalisering in de boardroom;
- Onderzoek naar het interne toezicht bij goededoelenorganisaties;
- Atlas Governance Pensioenfondsen;
- Publicatie over de voordrachtscommissaris;
- Jaarcongres Alliantie Medezeggenschap & Governance;
- Onderzoek over adviesvaardigheden i.s.m. Berenschot.

GOVERNANCE EN ORGANISATIE

Nationaal Register is een samenwerkingsverband van drie zelfstandige entiteiten: Stichting Nationaal Register, NR Search & Advisory B.V. en de NR Academy B.V.

De Stichting Nationaal Register is in 2002 door CNV, FNV, NCD, VCP en VNO-NCW opgericht en richt zich op de verbetering van het commissariaat met als uitgangspunt het Rijnlandse model dat rekening houdt met de belangen van alle stakeholders bij bedrijven en instellingen.

Stichting Nationaal Register is het Governance Kenniscentrum. Haar activiteiten worden deels gefinancierd door NR Search & Advisory B.V. en NR Academy B.V.

De backoffice en projectorganisatie van de Stichting worden verzorgd door NR Search & Advisory B.V. op basis van een hiertoe gesloten samenwerkingsovereenkomst.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Nationaal Register bestaat in 2018 uit:

- De heer Willem van Hassel, voorzitter, commissaris en toezichthouder
- De heer Frank van den Akker, toezichthouder, namens NCD
- De heer Peter Gortzak, hoofd Beleid APG, namens FNV
- Mevrouw Aukje Kuypers, Algemeen Directeur Kuijpers
- De heer André Loogman, penningmeester, toezichthouder en bestuursadviseur
- De heer Eric de Macker, commissaris en toezichthouder, namens CNV (tot september)
- De heer Pieter Oudenaarden, Lid College van Bestuur CHE en toezichthouder, namens CNV (vanaf september)
- Mevrouw Jeannine Peek, Vice President & Regional General Manager Dell, namens VNO-NCW

In het verslagjaar heeft de heer Pieter Oudenaarden de heer De Macker opgevolgd. Het bestuur dankt de heer De Macker voor zijn inzet en betrokkenheid.

Staf

Stichting NR heeft zelf geen personeel in dienst, maar maakt voor de uitvoering van haar werkplan gebruik van de staf van NR Search & Advisory BV. Met deze vennootschap wordt nauw samengewerkt om de doelstelling van het Kenniscentrum te realiseren.

NR Search & Advisory heeft een staf van 6 personen en werkt met 12 adviseurs. De dagelijkse leiding is in handen van de heer mr. Olaf Smits van Waesberghe, directeur. Mr. Annelies de Groot, adviseur NR, is tevens plaatsvervangend directeur. Désirée Janssen ondersteunt bestuur en directie.

NR adviseurs zijn in 2018: Huib Bartels, Annelies de Groot, Adriaan Lieftinck, Marianne Luyer, Rixt Meines, Peter de Neef, Guiljo van Nuland, Connie Tanis, Ada van der Veer, Jos van der Vegt, Kick Visser en Hubert van Woudenberg Hamstra. Na 4 jaar stopte Carla Aalse als adviseur per mei 2018.

BIJLAGE: DIENSTVERLENING BV'S

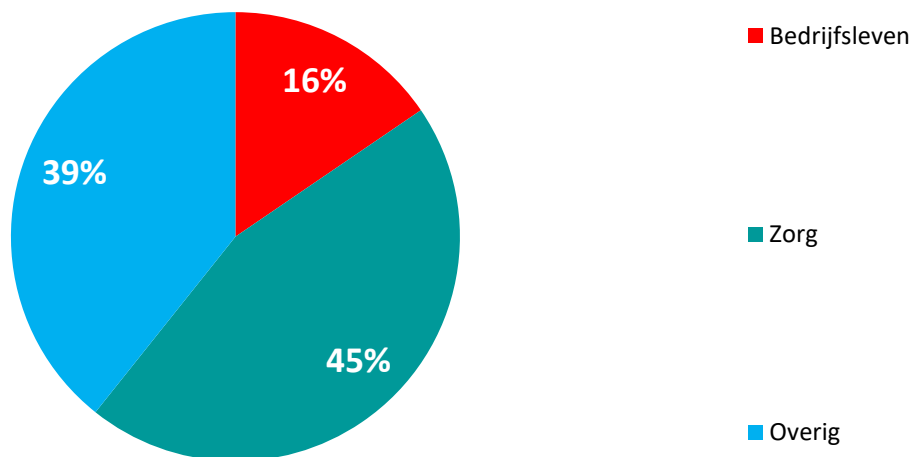
NR Search & Advisory B.V.

NR Search & Advisory richt zich, naast boardroomadvies en evaluaties RvC/RvT, op de werving & selectie van commissarissen en toezichthouders van onder meer:

- NV's, BV's en coöperaties;
- Semi-publieke organisaties: zorginstellingen, woningcorporaties, onderwijsinstellingen; welzijn & cultuurinstellingen; NGO's en goede doelen
- Financiële instellingen, waaronder banken, verzekeraars en pensioenfondsen;
- (branche)verenigingen.

Hieronder ziet u een uitsplitsing in bedrijfsleven, zorg en overig (semipubliek):

Sector opdrachtgevers 2018

Figuur 1: Herkomst sector opdrachten

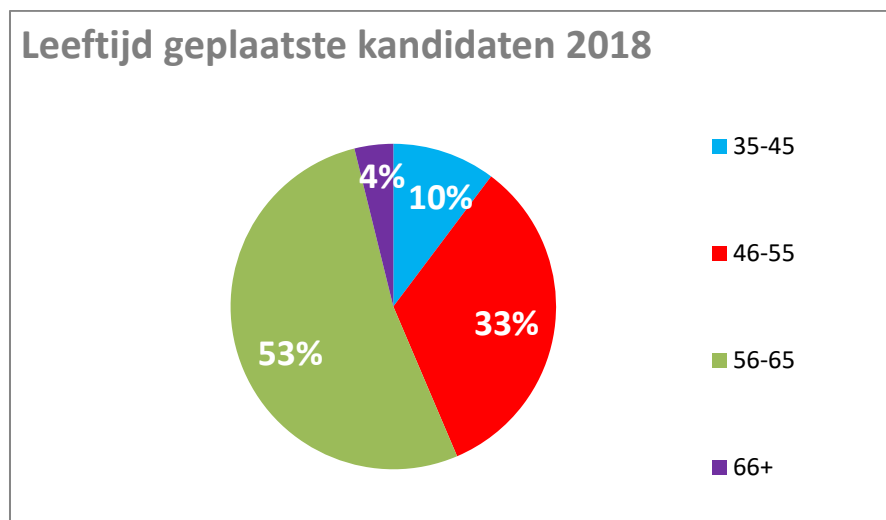
We zien dat opdrachtgevers in dit specifieke segment steeds veeleisender worden, bijvoorbeeld als het gaat om de invulling en executie van het zoekproces en in verband met de toetsing van kandidaten die uiteindelijk worden benoemd.

Dit betekent een uitdaging om in een vaak complex krachtenveld juist die ondersteuning en advisering te bieden, waarbij zowel de organisatie, de RvC en individuele kandidaat zich goed bediend voelen.

Kandidaten

NR Search & Advisory streeft naar een meer diverse samenstelling van raden van commissarissen, raden van toezicht en besturen. Het algemene beeld is dat opdrachtgevers (vaak) kiezen voor een kandidaat met een actieve (fulltime) hoofdfunctie en /of met meerdere nevenfuncties. Voor opdrachtgevers is het vaak niet doorslaggevend of men al toezichthoudende ervaring heeft bij aanvang; dit ligt (uiteraard) anders bij voorzitter RvC/ RvT of voorzitter auditcommissie.

Een opmerkelijk punt is dat het volgen/gevolgd hebben van een (commissarissen)opleiding op zich geen profieleis is. Gegeven de druk op het functioneren van het commissariaat zou men verwachten dat dit wel aan de orde is.

Figuur 2: Leeftijd geplaatste kandidaten

Diversiteit

Het streven naar diversiteit op het gebied van V-M verhoudingen leidt ertoe dat in 2018 42% van de searchopdrachten werd ingevuld door de benoeming van een vrouwelijke kandidaat (2017: 50%).

Wat betreft leeftijd zien we nog steeds een grote groep 56-65 jarigen in de geplaatste kandidaten, maar het aantal “jongeren” is significant. Totaal 43% is tussen de 35 en 55 jaar oud.

NR Academy B.V.

NR Academy voert laagdrempelige opleidingsprogramma's uit voor zittende en nieuwe commissarissen in eigen beheer en in opdracht van- of samenwerking met derde partijen.

Masterclasses Commissariaat en Toezicht

In 2018 werden masterclasses in mei, oktober en november georganiseerd. Deze masterclasses zijn losse modules, deelnemers kunnen zelf een programma samenstellen. De diverse masterclasses werden goed gewaardeerd.

De behandelde thema's waren:

- Good governance;
- Informatievoorziening en stakeholdersbeleid;
- Reputatiemanagement;
- Strategie en toezicht;
- Interventietechniek;
- De voorzitter van de Raad en
- Oriëntatie op een commissariaat.

Leergang Board Potentials (LBP)

Inspeland op de behoefte van nieuwe toetreders c.q. instromers op de markt van het commissariaat is de Leergang Board Potentials ontwikkeld. De leergang geeft een breed inzicht in het commissariaat. De Leergang beslaat 5 modules, te weten Good Governance, Toezicht & Risico, Boardroom Dynamics, Personal Branding & Performance en een breakout sessie.

Onderscheidend element is de module 'personal branding', waar ook een persoonlijkheidstest deel van uitmaakt, en de kleine groepen waardoor sprake is van een persoonlijke aanpak. In 2016 is een onderdeel toegevoegd, waarbij de cursisten hun eindopdracht verdedigen voor een panel.

In 2018 hebben in zeven groepen 70 personen deelgenomen aan de Leergang Board Potentials. LBP wordt op locatie in Den Haag en Doorn/Baarn gegeven; een afsluitend programma vindt plaats in de Hermitage Amsterdam.

High Level Toezicht

In 2017 is het nieuwe programma High Level Toezicht van start gegaan met een pilotgroep van 10 deelnemers. Begin 2018 heeft de pilotgroep het programma afgerond en in 2018 heeft een tweede groep deelnemers het programma gevolgd. Eind 2018 is de derde groep deelnemers van start gegaan. Dit programma is specifiek gericht op ervaren commissarissen en toezichthouders. Naast kennis, inspirerende sprekers en contact met topcommissarissen, wordt door middel van persoonlijke sessies met een gids en een EQ test aandacht besteed aan persoonlijke groei en ontwikkeling. Het programma werd met een hoog cijfer beoordeeld.